

НОВИНЕ У ОБРАЧУНУ ПЛАТА/ЗАРАДА И ПОЈЕДИНИХ ПРИХОДА ФИЗИЧКИХ ЛИЦА

1. НОВИНЕ У ОБРАЧУНУ ПЛАТА/ЗАРАДА

За лице које ради са пуним радним временом изменом у члану 15а Закона о порезу на доходак грађана прописано је **повећање** неопорезивог износа за зараде **са садашњих 8.776 на 11.000 динара месечно**.

Исплатиоци који су до 30.5.2013. извршили исплату дела зараде, односно плате и накнада зараде, на пример први део за мај месец, коначну исплату те зараде/плате обрачунаће „по старом“, применом стопе пореза на зараду од 12% и 11% доприноса за ПИО на терет запосленог.

По новом, **од 30. маја**, приликом исплате зараде, односно плате обрачунавају се и плаћају следећи порези и доприноси:

- **порез на зараде – 10%**,
- доприноси за социјално осигурање на терет запосленог (из основице) по стопама:
 - **допринос за пензијско и инвалидско осигурање – 13%**,
 - допринос за здравствено осигурање – 6,15%,
 - допринос за осигурање у случају незапослености – 0,75%,
- доприноси за социјално осигурање на терет послодавца (на основицу по стопама:
 - допринос за пензијско и инвалидско осигурање – 11%,
 - допринос за здравствено осигурање – 6,15%,
 - допринос за осигурање у случају незапослености – 0,75%.

Образац за прерачун нето (Н) на бруто износ (Б)

Бруто плата виша од најниже основице:

$$\boxed{Б = (Н - 1.100) / 0,701}$$

Бруто плата виша од највише месечне основице доприноса:

$$\boxed{\text{Бруто} = (\text{Нето} - 1.100 + \text{СД}) / 0,90}$$

(СД – Социјални доприноси обрачунати на највишу прописану основицу – $321.245 \times 19,9\% = 63.927,76$).

Бруто плата нижа од најниже месечне основице доприноса:

$$\text{Бруто} = (\text{Нето} - 1,100 + \text{СД}) / 0,90$$

(СД – Социјални доприноси обрачунати на најнижу прописану основицу – $20.090 \times 19,9\% = 3.997,91$).

1.2. Минимална зарада

Месец 2013.	Износ минималне нето зараде по радном часу	Број могућих радних часова	Нето износ	Бруто износ
Мај	115, 00 динара	184	21.160	28.616
Јун		160	18.400	24.679

1.3. Накнаде трошкова запосленима

Приликом обрачуна и исплате права на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, дневница за службено путовање у земљи и иностранству, коришћења сопственог аутомобила за службено путовање, солидарне помоћи за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице, јубиларне награде преко неопорезивог износа обрачунава се **порез на зараде по стопи од 10%**.

Образас за прерачун нето накнаде на бруто:

$$Б = \text{Нето} : 0,90$$

2. НОВИНЕ У ОБРАЧУНУ ПОЈЕДИНИХ ПРИХОДА ФИЗИЧКИХ ЛИЦА

2.1. Привремени и повремени послови

У зависности од статуса лица са којим се закључује уговор о привременим и повременим пословима у наставку дајемо преглед стопа пореза и доприноса која се примењују од 30. маја 2013. године.

Ред. бр.	ОПИС	Уговор о привременим и повременим пословима закључен са:			
		Незапосленим лицем и лицем које ради са непуним радним временом	Пензионисаним лицем	Лицима која ове послове обављају преко омладинских задруга, која нису на школовању или су старија од навршених 26 година	Лицима која ове послове обављају преко омладинских задруга, која су на школовању и немају навршених 26 година
1	2	3	4	5	6

1.	ПОРЕЗ на доходак грађана				
1.1.	Основица за порез	Бруто накнада	Бруто накнада	Бруто накнада	Бруто накнада умањена за нормиране трошкове
1.2.	Стопа пореза	10%	10%	10%	20% (чл. 85. Закона)
1.3.	Умањење пореза	-	-	-	40%
2.	ДОПРИНОСИ				
2.1.	Основице доприноса				
	Допринос за ПИО	Уговорена (брuto) накнада, а не ниже од најниже основице и не више од највише основице	Уговорена (брuto) накнада, а не ниже од најниже основице и не више од највише основице	Уговорена (брuto) накнада, а не ниже од најниже основице и не више од највише основице	Бруто износ накнаде, а не ниже од најниже основице
1	2	3	4	5	6
	Допринос за здравствено осигурање	Уговорена (брuto) накнада, а не ниже од најниже основице и не више од највише основице		Бруто износ накнаде, а не ниже од најниже основице и не више од највише основице	Бруто износ накнаде, а не ниже од најниже основице
	Допринос за осигурање за случај незапослености	Уговорена (брuto) накнада, а не ниже од најниже основице и не више од највише основице		Уговорена (брuto) накнада, а не ниже од најниже основице и не више од највише основице	
2.2.	Стопе доприноса				
2.2.1.	На терет осигураника	19,90%	13,00%	19,90%	-
	Допринос за ПИО	13,00%	13,00%	13,00%	
	Допринос за здравствено осигурање	6,15%	-	6,15	-
	Допринос за осигурање за случај незапослености	0,75%	-	0,75	-
2.2.2.	На терет	17,90%	11,00%	17,90%	6%

	послодавца				
	Допринос за ПИО	11,00%	11,00%	11,00%	4,00%
	Допринос за здравствено осигурање	6,15%		6,15%	2,00%
	Допринос за осигурање за случај незапослености	0,75%	–	0,75%	–

Уколико је накнада за обављање привремених и повремених послова уговорена у нето износу, у том случају се мора извршити прерачун са нето на бруто, применом коефицијената из следеће табеле:

Ред. бр.	Уговор о привременим и повременим пословима закључен са:	Прерачун са нето на бруто износ
1	2	3
1.	Незапосленим лицима и лицима која раде са непуним радним временом	
	– накнада виша од најниже основице	$B = H : 0,701$
	– накнада нижа од најниже основице	$B = (H + H_{нО} \times 0,199) : 0,90$
	– накнада виша од највише основице	$B = (H + H_{вО} \times 0,199) : 0,90$
2.	Пензионисаним лицем	
	– накнада виша од најниже основице	$B = H : 0,77$
	– накнада нижа од најниже основице	$B = (H + H_{нО} \times 0,13) : 0,90$
	– накнада виша од највише основице	$B = (H + H_{вО} \times 0,13) : 0,90$
3.	Лицима која ове послове обављају преко омладинских задруга, која нису на школовању или су старија од навршених 26 година	
	– накнада виша од најниже основице	$B = H : 0,701$
	– накнада нижа од најниже основице	$B = (H + H_{нО} \times 0,199) : 0,90$
	– накнада виша од највише основице	$B = (H + H_{вО} \times 0,199) : 0,90$

Легенда:

Н = нето накнада,

Б = бруто накнада,

НнО = износ најниже основице (или сразмерни део најниже основице),

НвО = износ највише основице,

0,199 = збирни коефицијент за збирну стопу доприноса од **19,9%** и

0,13 = збирни коефицијент за збирну стопу доприноса од **13%**.

2.2. АУТОРСКИ УГОВОРИ

2.2.1. Ауторски уговори са запосленим и пензионисаним лицем

Нормирани трошкови	Порез на доходак грађана	Допринос за ПИО	Коефицијент
1	2	3	4
50%	20%	24%	1,2820513
43%	20%	24%	1,3347571
34%	20%	24%	1,4092446

2.2.2. Ауторски уговори са незапосленим лицем

Нормирани трошкови	Порез на доходак грађана	Допринос за ПИО	Допринос за здравствено осигурање	Коефицијент
1	2	3		4
50%	20%	24%	12,3%	1,3917884
43%	20%	24%	12,3%	1,4725589
34%	20%	24%	12,3%	1,5912924

2.2.3. Ауторски уговори са самосталним уметницима

Нормирани трошкови	Порез на доходак грађана	Коефицијент
1	2	4
50%	20%	1,1111111
43%	20%	1,1286681
34%	20%	1,1520737

2.2.4. Ауторски уговори са страним држављанима

Уколико је накнада са страним држављанином уговорена у нето износу у табели дајемо коефицијенте за прерачун на бруто накнаду у случају да се плаћа само порез на доходак грађана:

Порез на доходак грађана	Коефицијент
1	2
5%	1,0526317
10%	1,1111111
15%	1,1764706

Коефицијенти за прерачун нето на бруто накнаду у случају да се плаћа и допринос за ПИО:

Порез на доходак грађана	Допринос за ПИО	Коефицијент
1	2	4
5%	24%	1,4084507
10%	24%	1,5151515
15%	24%	1,6393443

2.2.5. Ауторски уговор када се признају стварни трошкови

Порез на доходак грађана	Порез на доходак грађана + ПИО	Порез на доходак грађана + доприноси за здравство и ПИО
стварни трошкови + 1,25 × нето	стварни трошкови + 1,7857143 × нето	стварни трошкови + 2,2883295 × нето

3. УГОВОР О ДЕЛУ

Ред. бр.	Лица са којима је закључен уговор о делу	Порез и доприноси за обавезно социјално осигурање	Коефицијент
1.	Самостални уметници, страни држављани и лица ослобођена плаћања доприноса	Порез 20%	1,190476
2.	Лица која су осигурана по другом основу	Порез 20% Допринос за ПИО 24%	1,5432098
3.	Лица која нису осигурана по другом основу	Порез 20% Допринос за ПИО 24% Допринос за здравствено осигурање 12,3%	1,819505

4. ДОПУНСКИ РАД

Уговор о допунском раду може да се закључи са запосленим који ради пуно радно време код другог послодавца, а највише до једне трећине од пуног радног времена, тако да се на уговорену накнаду плаћају исте обавезе као и код уговора о делу са лицем које је осигурано по другом основу (20% пореза на остале приходе, по одбитку 20% нормираних трошкова и **24% доприноса за ПИО**).

Коефицијент за прерачун са нето на бруто накнаду:

$$Kф = 1,5432098$$

5. ПРИХОДИ СПОРТИСТА И СПОРТСКИХ СТРУЧЊАКА

На наведене приходе, у зависности од статуса лица са којим се закључује уговор) на бруто накнаду по одбитку 50% нормираних трошкова обрачунавају се:

- порез на приходе спортиста и спортских стручњака 20%
- **Допринос за ПИО** **24%**
- Допринос за здравствено осигурање..... 12,3%.

Ред. бр.	Статус спортиста и спортских стручњака	Порез и доприноси за обавезно социјално осигурање	Коефицијент
----------	--	---	-------------

1.	Лица ослобођена плаћања доприноса	Порез 20%	1,1111111
2.	Лица која су осигурана по другом основу	Порез 20% Допринос за ПИО 24%	1,2820513
3.	Лица која нису осигурана по другом основу	Порез 20% Допринос за ПИО 24% Допринос за здравствено осигурање 12,3%	1,39178845

6. ПРИХОД ОД КАПИТАЛА– ИЗДАВАЊЕ НЕПОКРЕТНОСТИ

Изменама Закона о порезу на доходак грађана прописано је да се приходом од капитала сматрају и приходи од издавања непокретности (земљиште, стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други надземни и подземни грађевински објекти, односно њихови делови). Опорезиви приход од издавања непокретности чини бруто приход умањен за **нормиране трошкове у висини од 25%**. Порез на ове приходе обрачунава се по стопи од 20%.

Коефицијент за прерачун накнаде са нето на бруто износ у случају примене нормираних трошкова од 25% је:

$$\text{Кф} = 1,1764706$$

На захтев обвезника, уместо нормираних могу се признати **стварни трошкови** које је он имао при очувању прихода, ако за то поднесе доказе.

Формула за прерачун са нето на бруто у случају признавања стварних трошкова:

$$\text{Бруто приход} = \text{Стварни трошкови} + 1,25 \times \text{Нето}$$

Приход остварен изнајмљивањем станова, соба и постеља путницима и туристима за које је плаћена боравишна такса, нормирани трошкови се признају у висини од 50% бруто прихода.

Формула за прерачун са нето на бруто у случају признавања нормираних трошкова од 50%:

$$\text{Бруто приход} = \text{Нето} \times 1,111111$$

Детаљније о начину обрачуна, исплате и евидентирања наведених примања опширније у наредним бројевима Билтена.